

quod etiam si sufficeret in aliis beneficiis non requirentibus Sacerdotium, efficiat in primo non suffraganeo post presentationem vel oppositionem, in nostro casu cessat haec ratio, quando quidem requiritur Sacerdotium actualiter tempore actus ex fundatione & voluntate testatorum, ut capellanus possit, put tenetur, celebrare Missas huius capellaniae: quia non Sacerdos non potest, licet velit, seruire d. capellaniae, & sic deficit in eo unum ex duobus requisitis necessariis supra dictis, scilicet, voluntatis & potestatis, ac per consequens non debet admitti, arg. tex. optimi in l. v. gradatum, §. 1. ff. de mun. & hon. vbi dicitur, & si lege municipali caueatur, ut praefertur in honoribus certae conditionis homines: attamen sciendum est, hoc esse obseruandum, si idonei sint.

22 Vltimus et alio ex capite excluditur d. Antonius: quia attenta fundatione huius capellaniae, neque ipse idoneus aut dignus est, neque dignior, imo indignus. Quod patet, quia idoneus & dignus in proposito est ille, qui habet qualitates ad beneficium necessarias, videlicet aetate legitimum, literarum scientiam, morum honestate, & ordinem necessarium, tex. in c. cum in eundem, in princ. & in §. inferior, de elect. c. eam te, & in c. praeterea, de at. & qual. c. si pro clericis pauperibus, de prob. lib. 6. Concil. Trid. sess. 7. c. 1. & sess. 22. c. 2. & 4. docet Lambert. de iure patron. 1. part. lib. 2. art. 1. §. 10. princ. Selua de benef. 3. part. §. 5. nu. 1. vol. 15. tract. diuers. Dd. Dignior autem est ille, qui aptior & magis utilis est ad beneficium, cui praefertur, & indignus ille, qui non habet qualitates praedictas ad beneficium necessarias, ut docet S. Thom. 2. 2. q. 63. art. 2. Sol. lib. 3. de iust. & iur. q. 6. art. 2. Couar. in regul. peccati. 2. part. §. 7. n. 4. vers. si agitur de sol. 49. Sed d. Ioannes habet omnes praedictas qualitates, d. autem Antonius minime, ut visum est, & patet ex processu: & sic d. Ioannes est dignus non solum, verum etiam dignior ad hanc capellaniam; Ergo praefertendus, d. Antonius autem indignus: legitime nullo modo debet idoneari. Ex quo sequitur, quod cum etiam inter consanguineos dignior debet eligi, ut docet Feder. cons. 59. Couar. & Sol. vbi s. etiam si haec capellania non requiritur Sacerdotium, esset preferendus adhuc d. Ioannes, quia est dignior d. Ant. respectu ordinis praefertendus, quem habet d. Ioannes, d. autem Ant. minime.

23 Vltimo et excludendus etiam venit d. Ant. quia ipse est alienigena (hoc est, alterius Episcopatus & diocesis, scilicet Cauriensis) ut constat ex suis literis et testimonialibus productis, Ioannes autem praedictus est diocesanus & naturalis huius Episcopatus, quare praefertendus est ei, qui aliunde est, ut tenet gl. in c. neminem, 40. dist. verb. ciuitatis, vbi quod potius praefertendus est clericus, qui est de ciuitate, quam extraneus, idem optime differens probat Roch. de Curt. in tract. de iur. patron. verb. honorificum, q. 18. n. 45. & seq. & ipsum refert & sequitur optime pluribus iuribus & decisionibus comprobans (quae consulto omitto, quia ibi sunt congesta) Casar Lambert. in eod. tract. 4. art. 5. §. princ. 3. part. lib. 2. fol. 226. & seq. in nouis, vbi respondet ad c. ad deo rem, de instit. & doctrinam Abb. in contrarium adductam, idem Casar art. 5. §. 1.

24 Vbi et concludit, quod stante idoneo de collegio vel loco, nullo modo potest praefertari forinsecus, seu alterius collegii vel loci, etiam si forensis sit idoneior, & quod oriundis facilius prouideatur quam exteris, per text. in l. in Ecclesia, C. de Episcopis & clericis, & gl. in d. c. neminem, sequitur alios allegans Rebuff. in tract. nom. q. 9. n. 57. Luc. de Pen. in l. quisquis, C. de omni agro desert. lib. 11. vbi ampliat, etiam si incola siue cuius nouus esset magis idoneus originario, quem refert & sequitur Alciat. in reg. 1. praesumpt. 37. nu. 1. & Gom. in reg. de idiomate, q. 1. de Rebuff. in d. tract. de nom. q. 21. nu. 55. vbi quod collator debet praefere oriundum non oriundo, bene Selua de benef. 3. part. q. 26. p. 1. vol. 15. tract. 3. diuers. Dd. fol. 84. Guil. Reuid. in rep. Raynuta. verb. uxorem, c. n. 482. & 488.

¶ Pro quo facit, quia praesentatio redditur subreptitia & nulla, non facta mentione, quod praesentatus est forensis, ut cum Dec. tradit Roland. a Valle consil. 47. num. 68. lib. 1. * De generali tamen consuetudine potest praefertari exteris a quocumque patrono etiam laico, sicut ab Episcopo, dummodo praesentatus sit idoneus, & habeat literas commendatitias seu dimissorias sui ordinarii, vel alias sit notus instituire debet, secundum Host. & alios, quos refert & sequitur Lambert. vbi supra, 1. part. lib. 2. art. 2. q. 7. §. princ. per tot. fol. 74. cum seq. praecipue n. 10. vbi ad fin. art. quoniam praxin ideo addidi in hac tertia editione (licet praecedens contraria doctrina iuridica, sicut) ne iniunioris & parum in forensibus versatos in iudicando & consulendo alias moueret aut deciperet: ut omnes vtrumque faciant in hac materia, ius nempe & praxin, hoc est, consuetudinem.*

Non obstat altera allegatio d. Antonii asserentis, se esse prima laurea donatum in sacra Theologia, ac proinde preferendum, arg. cap. cum ex eo, de elect. in 6. c. de multa, in fin. de prob. & qua tradit Rebuff. vbi s. d. q. 21. n. 56. Quia respondeo, quod qualitas haec scientiae Theologiae, nec gradus Baccalaureatus non sunt necessaria ad hanc capellaniam, in qua solum sunt dicenda vel canenda Missae, nec enim habet onus annuum audiendi confessiones, nec alia Sacramenta administrandi, nec concionandi, nec casus dubios conscientiae resolandi, quia non est canonicatus magistralis, nec praenitentiae. Secundo, quod licet praedicta qualitas, qua aduersa pars nititur, alicuius momenti siue considerationis foret, cum praedicto Ant. deficiat praecipua, hoc est, presbyteratus, sine qua non minime potest praetendere hanc capellaniam, nec sibi prouideri per supra dicta. Tertio respondeo, quod etiam si propter d. qualitatem gradus esset dignior (quod diffucor) adhuc tamen, quia est forensis, praefertendus dignus huius Episcopatus originarius per supra dicta. Quarto respondeo, quod tunc procederet praesentatio aduersa partis, quando in ceteris essent omnino pares praefati Ioannes & Antonius, scilicet, quod vterque esset Sacerdos, & originarius huius Episcopatus, & consanguineus fundatricis: tunc enim pars aduersa posset praedictam qualitatem allegare, iuxta tradita per Casar. in catalog. glor. mundi, 4. consider. 48.

¶ Vbi et quod inter plures aequaliter promotos in vno loco praefertur, qui merito vitae, nobilitate aut scientia alios antecellit, & Boer. de auctorit. mag. Concil. n. 96. vbi loquitur in pluribus Episcopis eodem tempore consecratis, & in pluribus Dd. siue licentiatas, vel militibus eodem tempore creatis, ut attendi debeant merita & virtutes seu qualitates personarum, quia nobilior aut antiquior praecedere debet. At vero in praesenti causa non est omnimoda paritas, sed potius disparitas, quia Ioannes praedictus est oriundus huius Episcopatus, & incola, item Sacerdos, pauper, honestus, habilis, sufficiens & consanguineus fundatricis in quarto gradu. Praefatus autem Antonius, licet sit consanguineus eiusdem in eodem gradu, non est originarius nec incola huius Episcopatus, item nec Sacerdos.

¶ Quinto et respondeo, quod licet data paritate in ceteris literatus praefertatur indocto, & non literato, hoc tamen non intelligitur, nisi aliter Ecclesiae necessitas suaderet, quia tunc non literatus praefertur, ut bene exemplificat & probat Lambert. de iur. patron. 1. part. §. 9. princ. 3. part. 2. lib. num. 3. & 7. fol. 228. col. 3. & 4. illius filii nouis. Ergo cum dictam capellaniam habeat & requirat ex fundatione annexorum ordinem Sacerdotalem, & sic Ecclesiae necessitas exposcat presbyterum, consequens est, ut ipse praefertatur praedicto Baccalaureo literato, etiam docto per supra dicta.

¶ Vltimo, et in fauorem Ioannis aduersus praedictum Antonium, facit argumentum a fortiori, quia etiam si durante hac

CONSILIVM III.

haec lite Antonius efficeretur Sacerdos, & sic ambo essent Sacerdotes, adhuc esset preferendus d. Ioannes, qui antiquior, cui eratius quaesitum ad hanc Capellaniam ex praedicti Sacerdotio, antequam dicitur Antonius efficeretur Sacerdos. Vnde Sacerdotium posterius non praedictum priori, etiam si secundum haberet maiorem qualitatem literarum quam primus, argumento eorum, quae optime congerit Rebuff. in tract. nominat. q. 21. nu. 6. 7. & 8. post Doct. in l. cum quid, ff. si cert. per at. Boer. de auct. magn. con. n. 89. & 90. & facit quod Rebuff. tradit, vbi supra, n. 53.

Dicens, hoc limitandum, si primus non habet qualitatem requisitam: quia forte beneficium requirebat Sacerdotem ex fundatione, & secundum erat Sacerdos, primus non, nec in aetate 25. annorum, &c. quia tunc praefertur secundum per auctoritates ibi ab eo relatas. Ergo a fortiori in nostro casu cum dicitur Ioannes prius sit Sacerdos, secundum autem non sit Sacerdos, & Capellania haec ex sua fundatione requirit Sacerdotium, ut supra probatum est, praefertendus debet dicitur Ioannes.

Item facit, quod decidit Baldus consilio 167. incip. ordinatio testamenti, in fine, volumin. 4. vbi argumentum l. fin. ff. de fide instrument. tenet, quod in dubio in beneficiis conferendis est preferendus senior, quem refert & sequitur Barbat. consilio 23. column. vltim. volum. 1. Rochus vbi supra, de iure patron. verbo honorificum, question. 15. num. 42. & inquit Cassanæ vbi supra, in Catalog. gloria mundi. 4. part. considerat. 76. quod antiquiores Clerici debent habere primum locum. Haec sunt decisa in fauorem dicitur Ioan. per Vicarium Piacentin. 29. die Ianuarij ann. 1577.

SUMMARI A.

- 1 Ex vnico actu electionis vel presentationis acquiritur ius eligendi, vel praesentandi: vbi quae requirantur ad hoc.
- 2 Quasi possessio patris seu antecessoris praesentandi, qua sortis a sui effectum, transit in filium vel successorem absque eo, quod successores exerceant actum, per quem inducatur quasi possessio.
- 3 Probatio per testes aduersus interdictum adipsam non admittitur, quando in continenti non docetur de dominio.
- 4 Ius exsequendi sententiam transit contra eum, qui in locum condemnatus succedit.
- 5 Masculus & ab eod. descendens praefertur semper feminae, & ab ea descendens in ius, qua destruntur iure sanguinis & maioratus.
- 6 Mulier nupta transit in familiam viri sui, & non gaudet privilegio concessio familiae patris.
- 7 Mulier nobilissimo etiam patronata, si nobili viro nupta sit, contribuit cum plebeis.
- 8 In conseruatione familiae versatur fauor publicus.
- 9 Femina nupta extra familiam, an habeat ius patronatus familiae concessum.
- 10 Illegitimus admittitur ad ius patronatus, quando testator contrarium non praecipit.
- 11 Communis vsus loquendi, & consuetudo attendenda est ad ascendendum, an bastardus dicatur de domo vel familia patris.
- 12 Familia ita aequae conseruatur per legitimatos, sicut per legitimos.
- 13 Illegitimitatis macula ascendenti non nocet descendenti legitimo in ius patronatus successione.
- 14 Macula patris spurij, successuosi, vel nati ex damnabili coitu, non nocet eius filio legitimo, quo minus possit institui & vocari ab auctore: praecipue, si pater est mortuus.

Vltimo praesenti processu litis & causae, de & super iure patronatus capellaniae, quam instituit & dotauit quaedam Agnes iam defuncta inter dominum Ioannem & Matthaeum ab eo nominatum capellanum huic capellaniae ex vna parte, & D. Mariam uxorem Didaci Pizarro, & Franciscum Pizarro ab eadem ex aduerso, capellanum nominatum: Item & Gudsaluum Rengel, & Ioan. ab eo nominatum ex altera parte, de iure praefertendum esse d. dom. Ioannem in praedicta nominatione atque praesentatione ceteris asserentis patronis atque proinde capellaniam esse conferendam praedicti. Matthaeo, respondeo sequens iuris fundamentis. Veritas huius negotij dependet a cognitione, ad quem pertineat ius patronatus huius capellaniae: hoc namque comperto cognoscetur & reliquum, scilicet, cui nominatorum sit conferenda: Ideo in praesenti consilio Deco annuente, hoc agam, probas praedicti ius patronatus pertinere ad d. Dom. Ioannem, non vero ad alium, quambrem capellaniam conferri debere praedicti. Matthaeo ab eodem Domino Ioanne nominato.

Primo, quia iam iterum haec eadem lis super iure patronatus d. Capellaniae fuit prius in iudicio agitata inter parentes d. partium, atque sententia diffinitiuam decisa, iudicio superiorum iudicum confirmata: qua declaratum fuit, hoc ius patronatus pertinere ad Dominum Didacum patrem d. Dom. Ioannis, ac deinceps ad filium maiorem eiusdem successorem in sua domo & maioratu, ut quilibet suo tempore nominare posset Capellanum ad hanc capellaniam, ut constat ex praedicta sententia authentica in publicam formam redacta. Cuius virtute praefatus Dominus Didac. nominauit Capellanum quemdam Ildephonsum, huic capellaniae: cui fuit prouisa factaque collatio, & data possessio illius cum suis bonis & redditibus, eamque pacifice habuit & possedit diu, cuius cessione & renuntiatione nunc vacat: quae omnia patent ex processu: vbi etiam adest declaratio conformis supra dicti in fauorem d. Domini Didaci suorumque successorum facta ab illustrissimo quondam successore huius Episcopatus praesule eo tempore, quo proprio motu (ut solum est) memorias atque capellaniae antiquas defunctorum visitaret. Constat igitur manifeste ex supra dicto quod pater d. Dom. Ioannis, quando ab hac vita decessit, erat in proprietate & possessione, vel quasi huius iuris patronatus, atque nominandi capellanum ad d. capellaniam virtute d. exsequutoriae sententiae & nominationis a se factae, quae sortita fuit effectum, ut probatum existit in processu, & aduersa partes fatentur.

Et ex vnico actu electionis acquiritur quasi possessio eligendi, & praescribitur, iuxta gl. in c. cum Ecclesia Summa, de causis, possess. & propriet. verb. breuitatem, & hanc testatur communem opinionem esse, loquens tam in electione quam in praesentatione Ripa ibid. num. 91. & eam sequitur plures allegans, loquens etiam in vnica electione vel praesentatione Decius consil. 124. numer. 1. idem Decius consil. 129. num. 21. & 3. & consil. 134. n. 1. Vbi tria ad hoc requirunt, quae in nostro casu interueniunt. Primo, quod bona fide electio vel praesentatio facta sit. Secundo, quod sit admissa & confirmata. Tertio, quod praesentatus & confirmatus fuerit tanquam Rector in possessione rectoriae, & quod ille, qui ultimo loco praesentauit, dicitur esse in possessione. Et illam glossam opinionem dicit etiam communem Casar Lambert. de iure patron. lib. 2. in 1. part. artic. 11. quest. 3. princ. numer. 5. & per totum articulum, folio 22. in nouis, testatur communem D. Couar. in practico. question. cap. 14. numer. 2. Et quod hoc intelligatur, quando collatio sortita fuit effectum, alias secus, tenet etiam Matthaeus de Afflict. de consen. Neapolis. 282. num. 2. & Roland. a Valle